

AGATHA CHRISTIE

Αφρώδες κυάνιο

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Αφρώδες κυάνιο**
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: Sparkling Cyanide
Από τις Εκδόσεις HarperCollins *Publishers*, Λονδίνο 2017
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Agatha Christie
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Χρήστος Καψάλης
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Γιώργος Γιαννούσης
ΜΑΚΕΤΑ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χάρης Βαλσάμης
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Agatha Christie Limited, 1945. All rights reserved.
AGATHA CHRISTIE, the Agatha Christie Signature and the
AC Monogram Logo are registered trade marks of Agatha Christie Limited in the UK
and elsewhere. All rights reserved.

© Εξωφύλλου: HarperCollins *Publishers* Ltd.
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2022

Πρώτη έκδοση: Εκδόσεις Λυχνάρι, με τον τίτλο «Οι έξι ύποπτοι»
Δεύτερη έκδοση: Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, Ιούνιος 2022

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-4388-1
Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-4389-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτί.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.	PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
<i>Από το 1979</i>	<i>Publishers since 1979</i>
Έδρα:	Head Office:
Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση	121, Tatoi Str., 144 52 Metamorfossi, Greece
Βιβλιοπωλείο:	Bookstore:
Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα	13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece
Τηλ.: 2102804800 * fax: 2102819550	Tel.: 2102804800 * fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr * <http://blog.psychogios.gr>

AGATHA CHRISTIE

Αφρώδες κυάνιο

Μετάφραση: Χρήστος Καψάλης

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΘΑ ΚΡΙΣΤΙ
ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ

Η μυστηριώδης υπόθεση στο Στάιλς	Γιατί δε φώναξαν την Έβανς;	Ο θάνατος έβαλε τελεία
Πέντε μικρά γουρουνάκια	Το μυστήριο του Λίστερνεϊλ	Ο μυστηριώδης κύριος Κουίν
Φόνος με αλφαριθμητική σειρά	Σιωπηλός μάρτυρας	Ο Πάρκερ Πάιν ερευνά
Έγκλημα στο Οριάν Εξπρές	Έγκλημα στον Νείλο	Θάνατος στα σύννεφα
Ο Πουαρό ερευνά	Μυστήριο στην Καραϊβική	Νέμεση
Φόνος στο πρεσβυτήριο	Η ξεχασμένη δολοφονία	Οι τελευταίες υποθέσεις της Μις Μαργλ
Το πτώμα στη βιβλιοθήκη	Ο φόνος είναι εύκολος	Έγκλήματα στην καρδιά του χειμώνα
Και δεν έμεινε κανένας	Η εξαφάνιση της γηραιάς κυρίας	Έγκλήματα στην καρδιά του καλοκαιριού
Δέκα ύποπτοι για φόνο	Ο Ωχρός Ίππος	Έλα, πες μου πώς ζεις Μετά την κηδεία
Μια αυτοβιογραφία	Το μυστήριο του Σίταφορντ	Ραντεβού με τον θάνατο
Έγκλημα στο γκολφ	Ο θάνατος του λόρδου Έτζουερ	Καφές σκέτος
Η δολοφονία του Ρότζερ Άκροϊντ	Με ανοικτά χαρτιά	Θλιμμένο κυπαρίσσι
Οι Μεγάλοι Τέσσερις	Η περιπέτεια της χριστουγεννιάτικης πουτίγκας	Άγνωστος προορισμός
Θανάσιμος κίνδυνος	Το τρένο των 16:50	Μικρές ιστορίες μυστηρίου
Οι πρώτες υποθέσεις του Πουαρό	Τα δεκατρία προβλήματα	Αφρώδες κυάνιο
Η φαρμακερή πένα	Συνέταιροι στο έγκλημα	Ο ιστός της αράχνης
Πρόσκληση σε φόνο	Ατέλειωτη νύχτα	
Ο μυστικός αντίπαλος	Επιβάτης για Φρανκφούρτη	
Η δοκιμασία της αθωότητας	Ο άντρας με το καφέ κοστούμι	
Το μυστικό του Τσίμνεις	Προς το μηδέν	
Φόνος στη Μεσοποταμία	Γάτα ανάμεσα σε περιστέρια	
Το μυστήριο του Μπλε Τρένου	Ο γρίφος του παπουτσιού με την αγκράφα	
Τα Χριστούγεννα του Ηρακλή Πουαρό	Στην πλημμυρίδα της ζωής	
Τραγωδία σε τρεις πράξεις	Τα ρολόγια	
Οι άθλοι του Ηρακλή	Ξενοδοχείο Μπέρτραμ	
Σίκαλη στην τσέπη	Το τέχνασμα με τον καθρέφτη	
Ο καθρέφτης ράγισε	Η Πύλη του Πεπρωμένου	
N ή M;		
Το μυστήριο των εφτά ρολογιών		

Περιεχόμενα

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση	11
Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου	13
ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ: <i>Ρόζμαρι</i>	15
Άιρις Μαρλ	17
Ρουθ Λέσινγκ	51
Άντονι Μπράουν	63
Στίβεν Φάραντεϊ	68
Αλεξάντρα Φάραντεϊ	90
Τζορτζ Μπάρτον	97
ΒΙΒΛΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: <i>Η Μέρα των Ψυχών</i>	103
ΒΙΒΛΙΟ ΤΡΙΤΟ: <i>Άιρις</i>	157

Προλογικό σημείωμα στην ελληνική έκδοση

Το μυθιστόρημα Αφρώδες κυάνιο εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 1945 με τον τίτλο Remembered Death in the US. Είναι μία αναπτυσσόμενη εκδοχή του διηγήματος Yellow Iris, στο οποίο ο ερευνητής της υπόθεσης ήταν ο Ηρακλής Πουαρό, όμως εδώ την εξιχνίασή της αναλαμβάνει ο συνταγματάρχης Τζόνι Ρέις. Στο μυθιστόρημα η Κρίστι αλλάζει πολλά πράγματα, ακόμα και τον ένοχο, τακτική που ακολουθεί συχνά στα κείμενα που επεξεργάζεται εκ νέου.

Το 1983 το βιβλίο γυρίστηκε σε ταινία για το CBS και μεταφέρθηκε στη σύγχρονη εποχή, με πρωταγωνιστή τον Άντονι Άντριους, μολονότι ο χαρακτήρας του συνταγματάρχη Ρέις παραλήφθηκε. Το 2003 διασκευάστηκε για την τηλεόραση από τη Λόρα Λάμσον, πάλι μεταφερμένο στη σύγχρονη εποχή, αλλά με ελάχιστα κοινά σημεία με το πρωτότυπο. Το 2012 το μυθιστόρημα διασκευάστηκε για το ραδιόφωνο του BBC.

Τα κυριότερα πρόσωπα του έργου

Ρόζμαρι Μπάρτον

Σύζυγος του Τζορτζ Μπάρτον, κληρονόμος της αμύθητης περιουσίας του νονού της. Έχει πεθάνει έναν χρόνο πριν από την εποχή που διαδραματίζεται η υπόθεση του μυθιστορήματος.

Τζορτζ Μπάρτον

Σύζυγος της Ρόζμαρι. Λαμβάνει ανώνυμες επιστολές που αποκάλυπτουν ένα μεγάλο μυστικό. Διοργανώνει ένα δείπνο προκειμένου να επιβεβαιώσει τις πληροφορίες του.

Άιρις Μαρλ

Αδελφή της Ρόζμαρι, τωρινή κληρονόμος της νεκρής αδελφής της.

Συνταγματάρχης Τζόνι Ρέις

Ερευνητής και φίλος του Τζορτζ Μπάρτον.

Άντονι Μπράουν

Φίλος της Άιρις, με άγνωστο, μυστηριώδες παρελθόν.

Λουσίλα Ντρέικ

Θεία της Ρόζμαρι και την Άιρις, η οποία κληρονομεί τη δεύτερη, αν αυτή πεθάνει προτού παντρευτεί ή γίνει είκοσι ενός ετών.

Βίκτορ Ντρέικ

Γιος της Λουσίλα, κακομαθημένος, τεμπέλης και μικροσπατεώνας.

Ρουθ Λέσινγκ

Η γραμματέας του Τζορτζ Μπάρτον, πιστή στο αφεντικό της, σχολαστική στη δουλειά της και μάλλον ερωτευμένη μαζί του.

Λαίδη Αλεξάντρα (Σάντρα) Φάραντεϊ

Γόνος αριστοκρατικής πάμπλουτης οικογένειας, είναι φίλη του Τζορτζ και της Ρόζμαρι Μπάρτον.

Στίβεν Φάραντεϊ

Ανερχόμενος πολιτικός, σύζυγος της Σάντρα Φάραντεϊ.

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ρόζμαρι

Τη θύμηση απ' τα μάτια μου να αποδιώξω πώς μπορώ;

Έξι άνθρωποι σκέφτονταν τη Ρόζμαρι Μπάρτον, η οποία είχε πεθάνει πριν από σχεδόν έναν χρόνο...

Άιρις Μαρλ

Η Άιρις Μαρλ σκεφτόταν την αδελφή της τη Ρόζμαρι. Επί σχεδόν έναν χρόνο κατέβαλλε συνειδητή προσπάθεια να κρατά τη θύμνηση της Ρόζμαρι μακριά από τη σκέψη της. Δεν ήθελε να θυμάται.

Ήταν αφόρητα επώδυνο... ασύλληπτα φρικτό!

Το γαλαζωπό, κυανωμένο πρόσωπο, τα αγκυλωμένα, σκεβρά δάχτυλα...

Η αντίθεση ανάμεσα σε εκείνη την εικόνα και την εύθυμη, υπέροχη Ρόζμαρι της προηγούμενης ημέρας... Δηλαδή, ίσως όχι ακριβώς εύθυμη. Η αλήθεια είναι πως είχε ταλαιπωρηθεί από τη γρίπη, η διάθεσή της ήταν πεσμένη, το σώμα της καταπονημένο... Όλα αυτά ήταν σημεία που είχαν επισημανθεί στο πλαίσιο της προανακριτικής διαδικασίας. Η ίδια η Άιρις, εξάλλου, είχε σταθεί με έμφαση σε αυτά. Άλλωστε, αυτές ακριβώς οι παράμετροι ήταν που εξηγούσαν πώς οδηγήθηκε η Ρόζμαρι στην αυτοκτονία, έτσι δεν είναι;

Με το πέρασμα της προανακριτικής διαδικασίας η Άιρις είχε επιχειρήσει συνειδητά να αποδιώξει όλη εκείνη την υπόθεση από το μυαλό της. Σε τι ωφελούσε να θυμάται; Το ζητούμενο ήταν να ξεχάσει τα πάντα! Να ξεχάσει όλη εκείνη τη φρικτή ιστορία.

Τώρα όμως, όπως συνειδητοποιούσε, ήταν υποχρεωμένη να

θυμηθεί. Έπρεπε να ανατρέξει στο παρελθόν... Να θυμηθεί με ακρίβεια και την παραμικρή –φαινομενικά ασήμαντη– λεπτομέρεια...

Εκείνη η απίθανη συζήτηση που είχε με τον Τζορτζ χθες βράδυ καθιστούσε επιτακτική την ανάγκη να θυμηθεί.

Ήταν κάτι τόσο απρόσμενο, τόσο τρομακτικό αυτό που συνέβη... Μα, για μισό λεπτό. Ήταν πράγματι τόσο απρόσμενο; Σάμπως δεν είχαν προηγηθεί διάφορες ενδείξεις; Ο Τζορτζ έμοιαζε όλο και πιο απόμακρος, αφηρημένος, οι κινήσεις του ανεξήγητες και, συνολικά, φερόταν παράξενα, αυτή είναι η μόνη λέξη που θα μπορούσε να περιγράψει την κατάσταση! Μια κατάσταση που κορυφώθηκε χθες το βράδυ, όταν την κάλεσε στο γραφείο του και εμφάνισε εκείνες τις επιστολές που είχε φυλαγμένες στο συρτάρι.

Επομένως, πλέον δεν υπήρχε άλλη επιλογή. Ήταν υποχρεωμένη να σκεφτεί τη Ρόζμαρι... να θυμηθεί.

Τη Ρόζμαρι... την αδελφή της...

Η Άιρις ταραχτήκε, καθώς ξαφνικά συνειδητοποιούσε πως αυτή ήταν η πρώτη φορά στη ζωή της που είχε καθίσει να σκεφτεί πραγματικά τη Ρόζμαρι. Να αναλογιστεί, δηλαδή, ποια ήταν, αντικειμενικά, ως άτομο.

Ανέκαθεν αποδεχόταν τη Ρόζμαρι ως κάτι δεδομένο, χωρίς να σκέφτεται ποια ήταν. Άλλωστε, ο άνθρωπος δεν κάθεται να σκεφτεί ποια είναι η μητέρα του, ποιος είναι ο πατέρας του, η αδελφή του ή η θεία του. Είναι άτομα που απλά υπάρχουν, αναμφισβήτητα, στο πλαίσιο των συγκεκριμένων σχέσεων.

Δεν κάθεσαι να τους αναλογιστείς ως ανθρώπους. Δε διερωτάσαι καν τι είδους άνθρωποι είναι.

Τι είδους άνθρωπος ήταν η Ρόζμαρι;

Το ερώτημα αυτό ενδεχομένως να ήταν εξόχως σημαντικό πλέον. Ίσως πολλά να εξαρτιόνταν από αυτό. Η Άιρις έστρεψε τη σκέψη της στο παρελθόν. Τότε που η ίδια και η Ρόζμαρι ήταν παιδιά...

Η Ρόζμαρι ήταν έξι χρόνια μεγαλύτερή της.

Σκόρπιες σκηνές αναδύθηκαν από το παρελθόν, φευγαλέες στιγμές, σύντομες σκηνές. Η ίδια, κοριτσάκι, να τρώει ψωμί με γάλα και η Ρόζμαρι, με ύφος περισπούδαστο και τα μαλλιά πιασμένα σε πλεξούδες, να κάνει τα μαθήματά της καθισμένη σε ένα τραπέζι.

Στην παραλία, κάποιο καλοκαίρι, η Άιρις να ζηλεύει τη Ρόζμαρι που ήταν... μεγάλο κορίτσι και ήξερε κολύμπι!

Η Ρόζμαρι να φοιτά σε κάποιο οικοτροφείο και να επιστρέφει στο σπίτι για τις γιορτές. Ύστερα, να είναι η ίδια μαθήτρια και η Ρόζμαρι απόφοιτος, στο Παρίσι. Η μαθήτρια Ρόζμαρι: αδέξια, άχαρη. Η «απόφοιτος» Ρόζμαρι να επιστρέφει από το Παρίσι ακτινοβολώντας μια νέα, τρομακτική κομψότητα, γλυκομίλητη, χαριτωμένη, με μια λικνιστή, γεμάτη καμπύλες σιλουέτα, με καστανόξανθα μαλλιά και μεγάλα γαλανά μάτια, περασμένα με μαύρο μολύβι. Ένα στενόχωρα πανέμορφο πλάσμα, ολόκληρη γυναίκα, να ανήκει σε έναν ολότελα άλλο κόσμο!

Από εκείνο το σημείο κι έπειτα ελάχιστα επικοινωνούσαν, καθώς τα έξι χρόνια που τις χώριζαν έμοιαζαν με χάσμα.

Η Άιρις την εποχή εκείνη ήταν ακόμη μαθήτρια, ενώ η Ρόζμαρι δοσμένη ολότελα στις απαιτήσεις της εισόδου της στην «καλή κοινωνία». Ακόμη και όταν η Άιρις επέστρεφε στο σπίτι, το χάσμα παρέμενε. Η ζωή της Ρόζμαρι χαρακτηριζόταν από χαλαρά πρωινά εγεργήτρια, καθωσπρέπει γεύματα παρέα με άλλες ντεμπιτάντ στην κοινωνική ζωή της πόλης, χοροεσπερίδες τις περισσότερες μέρες της εβδομάδας. Η Άιρις περνούσε τα πρωινά της στην τάξη να παρακολουθεί την Κυρία, πήγαινε για περιπάτους στο πάρκο, δειπνούσε στις εννέα και ως τις δέκα είχε ξαπλώσει στο κρεβάτι. Η επαφή μεταξύ των δύο αδελφών περιοριζόταν σε σύντομους διαλόγους, όπως για παράδειγμα:

«Γεια, Άιρις, τηλεφώνησε να έρθει ένα ταξί, έλα, κουκλίτσα μου, έλα κι έχω αργήσει τρομερά» ή «Δε μου αρέσει αυτό το καινούργιο φουστάνι, Ρόζμαρι. Δε σου ταιριάζει. Είναι πολύ χτυπητό».

Κάποια στιγμή προέκυψε ο αρραβώνας της Ρόζμαρι με τον

Τζορτζ Μπάρτον. Ενθουσιασμός, ψώνια, βουνά από πακέτα, φορέματα για τις παρανύμφους.

Ο γάμος. Να περπατά στο κλίτος πίσω από τη Ρόζμαρι και να ακούει ψιθύρους, όπως:

«Μα, τι πανέμορφη νύφη...»

Γιατί παντρεύτηκε η Ρόζμαρι τον Τζορτζ; Η Άιρις θυμόταν πως ήδη από τότε η απόφαση της είχε προκαλέσει μια αόριστη απορία. Είχαν προηγηθεί ένα σωρό συναρπαστικοί νεαροί που τηλεφωνούσαν στη Ρόζμαρι και τη συνόδευσαν στις εξόδους της. Γιατί να προτιμήσει τον Τζορτζ Μπάρτον, έναν άντρα δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια μεγαλύτερό της, καλοσυνάτο, ευχάριστο, αλλά πάρα πολύ βαρετό;

Ο Τζορτζ είχε οικονομική άνεση, όμως το ζήτημα δεν ήταν τα χρήματα. Η Ρόζμαρι διέθετε δική της περιουσία, και μάλιστα μεγάλη.

Την περιουσία του θείου Πολ...

Η Άιρις ανέτρεξε στις αναμνήσεις της προσεκτικά, επιχειρώντας να εντοπίσει τη διαφορά μεταξύ όσων γνώριζε τώρα και όσων γνώριζε τότε: ο θείος Πολ, για παράδειγμα...

Δεν ήταν πραγματικά θείος τους, αυτό το γνώριζε από την πρώτη στιγμή. Χωρίς να της έχουν διατυπωθεί ρητά ορισμένα πράγματα, εκείνη τα γνώριζε. Ο Πολ Μπένετ ήταν κάποτε ερωτευμένος με τη μητέρα τους. Εκείνη είχε προτιμήσει έναν άλλον, φτωχότερο άντρα. Ο Πολ Μπένετ είχε αποδεχτεί την ήττα του με ρομαντική διάθεση. Είχε παραμείνει οικογενειακός φίλος, υιοθετώντας μια στάση πιατωνικής αφοσίωσης. Είχε μεταμορφωθεί στον θείο Πολ και είχε γίνει νονός της πρωτότοκης κόρης, της Ρόζμαρι. Όταν πέθανε, αποκαλύφθηκε πως είχε κληροδοτήσει το σύνολο της περιουσίας του στη μικρή βαφτιστήρα του, ένα κοριτσάκι δεκατριών ετών την εποχή εκείνη.

Η Ρόζμαρι, πέρα από την ομορφιά της, επομένως, ήταν και κληρονόμος μιας σπουδαίας περιουσίας. Κι όμως, κατέληξε να παντρευτεί τον Τζορτζ Μπάρτον, άνθρωπο καλόκαρδο αλλά ανιαρό.

Γιατί; Αυτό ήταν κάτι που είχε προβληματίσει ήδη από τότε την

Άιρις. Και την προβληματίζε τώρα. Η Άιρις δεν πίστευε πως η Ρόζμαρι είχε υπάρξει κάποτε ερωτευμένη μαζί του. Όμως έδειχνε πολύ ευτυχισμένη στο πλευρό του και του είχε αδυναμία... ναι, οπωσδήποτε του είχε αδυναμία. Η Άιρις είχε πολλές ευκαιρίες να το διαπιστώσει αυτό, καθώς, έναν χρόνο μετά τον γάμο, η μητέρα τους, η έρχοχα ντελικάτη Βαϊόλα Μαρλ, πέθανε, οπότε η Άιρις, δεκαεπτά ετών τότε, πήγε να ζήσει με τη Ρόζμαρι Μπάρτον και τον σύζυγό της.

Κοπέλα δεκαεπτά ετών. Η Άιρις αναλογίστηκε την εικόνα του εαυτού της εκείνα τα χρόνια. Τι είδους άνθρωπος ήταν; Τι αισθανόταν, τι σκεφτόταν, τι έβλεπε;

Κατέληξε στο συμπέρασμα πως η νεαρή Άιρις Μαρλ είχε αργήσει να αναπτυχθεί, δε διέθετε κριτική σκέψη και απλά αποδεχόταν τα πράγματα ως είχαν. Άραγε την ενοχλούσε, για παράδειγμα, η ολοκληρωτική ενασχόληση της μητέρας της με τη Ρόζμαρι; Σε γενικές γραμμές θεωρούσε πως η απάντηση ήταν αρνητική. Είχε αποδεχτεί, χωρίς δισταγμό, το γεγονός ότι η Ρόζμαρι ήταν η σημαντική κόρη. Η Ρόζμαρι ήταν εκείνη που έπρεπε να... κυκλοφορήσει, επομένως ήταν φυσικό η μητέρα της να ασχολείται, στον βαθμό που της το επέτρεπε η υγεία της, με τη μεγαλύτερη θυγατέρα της. Αυτό ήταν κάτι φυσικό. Κάποια στιγμή θα ερχόταν και η δική της σειρά. Η Βαϊόλα Μαρλ ανέκαθεν ήταν μία κάπως απόμακρη μητέρα, με την υγεία της να την απασχολεί κατά κύριο λόγο, καθώς ανέθετε τα παιδιά της σε τροφούς, γκουβερνάντες, οικοτροφεία, όμως πάντοτε ήταν γοητευτική απέναντί τους, για εκείνα τα σύντομα διαστήματα που οι δρόμοι τους συναντιόνταν. Ο Χέκτορ Μαρλ είχε πεθάνει όταν η Άιρις ήταν πέντε ετών. Η πληροφορία πως έπινε σε υπερβολικό βαθμό είχε τρυπώσει μέσα της με τρόπο τόσο διακριτικό, που δεν είχε την παραμικρή εικόνα, σε συνειδητό επίπεδο, του πώς είχε φτάσει να θεωρεί δεδομένο αυτό το πράγμα.

Η δεκαεπτάχρονη Άιρις Μαρλ, μαθημένη να αποδέχεται τα πράγματα ως έχουν, πένθησε ως όφειλε για τη μητέρα της, φόρεσε μαύρα ρούχα και πήγε να ζήσει με την αδελφή της και τον άντρα της στο σπίτι τους, στην πλατεία Έλβαστον.

Υπήρχαν στιγμές που η ζωή ήταν μάλλον βαρετή σε εκείνο το σπίτι. Η Άιρις δεν επρόκειτο να κάνει το ντεμπούτο της επισήμως, παρά την επόμενη χρονιά. Στο μεταξύ, έκανε μαθήματα γαλλικών και γερμανικών τρεις φορές την εβδομάδα, ενώ παρακολουθούσε και μαθήματα οικοκυρικών. Υπήρχαν φορές που δεν είχε κάτι ιδιαίτερο να κάνει ούτε και κάποιον άνθρωπο για να μιλήσει. Ο Τζορτζ ήταν καλόγνωμος, πάντοτε στοργικός και αδελφικός απέναντί της. Η στάση του ουδέποτε άλλαξε. Ίδιος ήταν και τώρα.

Και η Ρόζμαρι; Η Άιρις ελάχιστα έβλεπε τη Ρόζμαρι. Η αδελφή της συχνά απουσίαζε από το σπίτι. Μοδίστρες, κοκτέιλ πάρτι, μπριτζ...

Τι πραγματικά γνώριζε για τη Ρόζμαρι, τώρα που καθόταν να το καλοσκεφτεί; Τι ήξερε για τις προτιμήσεις, τις ελπίδες, τους φόβους της; Ήταν τρομακτικό, ειλικρινά, πόσο ελάχιστα πράγματα ήξερες τελικά για ένα άτομο με το οποίο ζούσατε κάτω από την ίδια στέγη! Η οικειότητα μεταξύ των δύο αδελφών ήταν από ελάχιστη έως μηδενική.

Τώρα, όμως, έπρεπε να σκεφτεί. Έπρεπε να θυμηθεί. Ενδεχομένως να ήταν σημαντικό αυτό.

Το βέβαιο ήταν πως η Ρόζμαρι έμοιαζε αρκετά ευτυχισμένη...

Μέχρι εκείνη την ημέρα... μία εβδομάδα πριν από το μοιραίο.

Η Άιρις δεν επρόκειτο να ξεχάσει ποτέ εκείνη την ημέρα. Η ανάμνηση ξεχώριζε κρυστάλλινη, κάθε λεπτομέρεια, κάθε λέξη. Το στυλβωμένο μασόνιο τραπέζι, η σπρωγμένη προς τα πίσω καρέκλα, ο βιαστικός, χαρακτηριστικός γραφικός χαρακτήρας...

Η Άιρις έκλεισε τα μάτια και άφησε τη σκηνή να αναδυθεί από τη μνήμη της...

Η είσοδος της στο καθιστικό της Ρόζμαρι, το ξαφνικό σταμάτημά της.

Την είχε αιφνιδιάσει τόσο πολύ αυτό που είδε! Τη Ρόζμαρι καθισμένη στο γραφείο της, με το κεφάλι γερμένο πάνω στα απλω-

μένα μπράτσα της. Τη Ρόζμαρι να κλαίγει γοερά, παραδομένη σε ηχηρούς λυγμούς. Ποτέ άλλοτε δεν είχε δει τη Ρόζμαρι να κλαίει... κι εκείνο το πικρό, βίαιο κλάμα την τρόμαξε.

Πράγματι, η Ρόζμαρι είχε ταλαιπωρηθεί από μια γρίπη. Δεν είχε πάνω από μια δυο μέρες που σηκώθηκε από το κρεβάτι. Άλλωστε, όλοι ήξεραν πως η γρίπη σου προκαλούσε μια κάποια κατάθλιψη. Και πάλι, όμως...

«Αχ, Ρόζμαρι, τι συμβαίνει!» είχε αναφωνήσει η Άιρις, με φωνή παιδική, αιφνιδιασμένη.

Η Ρόζμαρι ανακάθισε και απομάκρυνε τα μαλλιά που είχαν πέσει στο πρησμένο από το κλάμα πρόσωπό της. Πάσχισε να ανακτήσει την αυτοκυριαρχία της.

«Τίποτα... δεν είναι τίποτα... μη με κοιτάζεις έτσι!» αποκρίθηκε βιαστικά.

Σηκώθηκε, πέρασε δίπλα από την αδελφή της και βγήκε τρέχοντας από το δωμάτιο.

Απορημένη, ταραγμένη, η Άιρις προχώρησε παραμέσα στο δωμάτιο. Το βλέμμα της, μαγνητισμένο προς το γραφείο, εντόπισε το όνομά της ανάμεσα στις λέξεις που είχε γράψει η αδελφή της. Άραγε, σε εκείνη να έγραφε η Ρόζμαρι;

Πλησίασε, έστρεψε το βλέμμα της στη γαλάζια κόλα χαρτί, καλυμμένη με εκείνα τα χαρακτηριστικά καλλιγραφικά γράμματα, ακόμη πιο απλωτά απ' ό,τι συνήθως, εξαιτίας της βιασύνης και της ταραχής που επηρέαζαν την παλάμη που κρατούσε την πένα.

Λατρεμένη μου Άιρις,

Είναι άσκοπο να συντάξω διαθήκη, μιας και όλη μου η περιουσία σε εσένα περνάει ούτως ή άλλως, όμως θα ήθελα ορισμένα πράγματά μου να καταλήξουν σε συγκεκριμένους ανθρώπους.

Στον Τζορτζ, τα κοσμήματα που μου χάρισε, καθώς και η μικρή εμαγιέ κασετίνα που αγοράσαμε μαζί όταν ήμασταν αρραβωνιασμένοι.

*Στην Γκλόρια Κινγκ, η πλατινένια ταμπακιέρα μου.
Στη Μείζι, το κινεζικό πήλινο αλογάκι μου που πάντοτε θαύ-
μαζ...*

Το γράμμα σταματούσε εκεί, με μια ακανόνιστη γραμμή, καθώς η Ρόζμαρι είχε κατεβάσει απότομα την πένα και είχε παραδοθεί σε ασυγκράτητους λυγμούς.

Η Άιρις στεκόταν λες και είχε μαρμαρώσει.

Τι μπορεί να σήμαιναν εκείνες οι αράδες; Η Ρόζμαρι δεν επρόκειτο να πεθάνει, σωστά; Σύμφωνα, είχε αρρωστήσει βαριά από γρίπη, όμως τώρα πια ήταν καλά. Άλλωστε, οι άνθρωποι δεν πέθαιναν από μια γρίπη... δηλαδή, καμιά φορά πέθαιναν, όμως η Ρόζμαρι δεν είχε πεθάνει. Ήταν μια χαρά πλέον, απλά κάπως αδύναμη και ταλαιπωρημένη.

Το βλέμμα της Άιρις στράφηκε ξανά σε εκείνες τις λέξεις, και αυτή τη φορά μια φράση τής προκάλεσε τόση εντύπωση, που την έκανε να σαστίσει.

...η περιουσία μου σε εσένα περνάει ούτως ή άλλως...

Αυτή ήταν η πρώτη φορά που υποψιαζόταν κάποιες από τις παραμέτρους της διαθήκης του Πολ Μπένετ. Από τον καιρό που ήταν κοριτσάκι ακόμη ήξερε πως η Ρόζμαρι είχε κληρονομήσει την περιουσία του θείου Πολ, πως η Ρόζμαρι ήταν πλούσια, ενώ η ίδια, συγκριτικά, φτωχή. Όμως, ως εκείνη τη στιγμή ποτέ της δεν είχε την παραμικρή αμφιβολία σχετικά με το τι θα συνέβαινε σε εκείνη την περιουσία σε περίπτωση θανάτου της Ρόζμαρι.

Αν την είχε ρωτήσει κανείς, θα είχε απαντήσει πως θεωρούσε δεδομένο ότι η περιουσία θα περνούσε στον σύζυγο της Ρόζμαρι, τον Τζορτζ, όμως θα έσπευδε να συμπληρώσει πως φάνταζε παράλογο το ενδεχόμενο να πεθάνει η Ρόζμαρι πριν από τον Τζορτζ!

Κι όμως εδώ, γραμμένη ξεκάθαρα, από το ίδιο το χέρι της Ρόζμαρι, υπήρχε μια φράση που ανέτρεπε τα πάντα. Σε περίπτωση θανάτου της Ρόζμαρι η περιουσία θα περνούσε στην αδελφή της την Άιρις. Μα, δεν ήταν παράνομο κάτι τέτοιο; Την περιουσία την

κληρονομούσε κανονικά ο σύζυγος ή η σύζυγος, όχι η αδελφή. Εκτός, φυσικά, κι αν ο Πολ Μπένετ είχε συμπεριλάβει αυτή την πρόνοια στη δική του διαθήκη. Ναι, αυτό πρέπει να είχε συμβεί. Ο θείος Πολ είχε πει πως η περιουσία θα περνούσε στην Άιρις σε περίπτωση θανάτου της Ρόζμαρι. Ήταν μια απόφαση που περιόριζε σημαντικά την αδικία...

Αδικία; Τρόμαξε με εκείνη τη λέξη που είχε ξεπηδήσει από το πουθενά στη σκέψη της. Άραγε, αυτό σήμαινε πως τόσο καιρό θεωρούσε άδικο το γεγονός ότι η Ρόζμαρι είχε κληρονομήσει το σύνολο της περιουσίας του θείου Πολ; Η Άιρις υπέθεσε πως, κατά βάθος, αυτό ακριβώς πρέπει να αισθανόταν. Ήταν πράγματι άδικο. Αδελφές ήταν, άλλωστε, εκείνη και η Ρόζμαρι. Κόρες της μητέρας τους. Γιατί να αφήσει ο θείος Πολ τα πάντα στη Ρόζμαρι;

Η Ρόζμαρι μια ζωή είχε τα πάντα! Διασκεδάσεις και φουστάνια, νεαρούς ερωτευμένους μαζί της κι έναν σύζυγο που τη λάτρευε.

Το μόνο δυσάρεστο πράγμα που είχε συμβεί στη Ρόζμαρι ήταν που κόλλησε γρίπη! Όμως ακόμη κι αυτό δεν είχε κρατήσει περισσότερο από μία εβδομάδα!

Η Άιρις προβληματίστηκε έτσι όπως στεκόταν δίπλα στο γραφείο. Εκείνο το χαρτί... θα ήθελε η Ρόζμαρι να μείνει παρατημένο εκεί πέρα, να το δουν οι υπηρέτες;

Έπειτα από έναν σύντομο δισταγμό, το μάζεψε, το δίπλωσε στα δύο και το έβαλε σε ένα από τα συρτάρια του γραφείου.

Εκεί βρέθηκε μετά το μοιραίο πάρτι γενεθλίων, αποτελώντας μία επιπλέον απόδειξη, αν υποθεθεί πως χρειαζόταν κάποια απόδειξη, πως η Ρόζμαρι υπέφερε από κατάθλιψη και βρισκόταν σε κακή ψυχολογική κατάσταση μετά την ασθένειά της, ενώ δεν αποκλείεται ήδη από τότε να σκεφτόταν την αυτοκτονία.

Κατάθλιψη κατόπιν γρίπης. Αυτό ήταν το κίνητρο στο οποίο κατέληξε η προανακριτική διαδικασία, κίνητρο το οποίο η μαρτυρία της Άιρις συνέτεινε στο να διαμορφωθεί. Κίνητρο ανεπαρκές, ενδεχομένως, όμως ήταν το μόνο διαθέσιμο και, κατά συνέπεια, έγινε δεκτό. Η γρίπη εκείνη τη χρονιά είχε αποδειχθεί ιδιαίτερα βαριά.

Ούτε η Άιρις ούτε ο Τζορτζ Μπάρτον θα μπορούσαν να είχαν προτείνει κάποιο άλλο κίνητρο... τότε.

Τώρα, όμως, καθώς αναλογιζόταν το περιστατικό στη σοφίτα, η Άιρις απορούσε πώς μπόρεσε να φανεί τόσο τυφλή.

Όλη η ιστορία πρέπει να εξελισσόταν εδώ και καιρό κάτω από τη μύτη της! Κι εκείνη δεν είχε δει το παραμικρό, δεν είχε αντιληφθεί το παραμικρό!

Ο νους της προσπέρασε γοργά την τραγωδία που εκτυλίχθηκε στο πάρτι γενεθλίων. Δεν υπήρχε λόγος να θυμάται εκείνες τις στιγμές! Αυτές ανήκαν στο παρελθόν. Έπρεπε να αφήσει κατά μέρος τη φρίκη εκείνης της βραδιάς, την προανακριτική διαδικασία, το συσπασμένο πρόσωπο και τα κατακόκκινα μάτια του Τζορτζ. Να εστιάσει απευθείας στο περιστατικό με το μπαούλο στη σοφίτα.

Το περιστατικό είχε συμβεί περίπου έξι μήνες πριν από τον θάνατο της Ρόζμαρι.

Η Άιρις εξακολουθούσε να μένει στο σπίτι της πλατείας Έλβαστον. Μετά την κηδεία ο δικηγόρος της οικογένειας Μαρλ, ένας ηλικιωμένος άντρας με ευγενές παρουσιαστικό, γυαλιστερή φαλάκρα και απρόσμενα ξύπνιο βλέμμα, είχε μιλήσει με την Άιρις κατ' ιδίαν. Της είχε εξηγήσει με θαυμαστή σαφήνεια πως, σύμφωνα με τους όρους της διαθήκης του Πολ Μπένετ, η Ρόζμαρι είχε καταστεί νομέας της περιουσίας του, η οποία μετά τον θάνατό της θα περιερχόταν στα όποια τέκνα είχε τυχόν αποκτήσει. Εφόσον η Ρόζμαρι απεβίωνε άτεκνη, η περιουσία θα περιερχόταν καθ' ολοκληρίαν στην Άιρις. Επρόκειτο, όπως εξήγησε ο δικηγόρος, για μία ιδιαίτερως σημαντική περιουσία, η οποία θα της ανήκε πλήρως από τη στιγμή που θα συμπλήρωνε το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας της ή θα ερχόταν εις γάμου κοινωνία.

Στο μεταξύ, το πρώτο ζήτημα που έπρεπε να τακτοποιηθεί ήταν αυτό του τόπου κατοικίας της. Ο Τζορτζ Μπάρτον είχε εκδηλώσει ιδιαίτερη θέρμη ως προς το ενδεχόμενο να συνέχιζε η Άιρις να κα-

τοικεί μαζί του και μάλιστα είχε προτείνει να εγκατασταθεί στο σπίτι και η αδελφή του πατέρα της, η κυρία Ντρέικ, καθόσον βρισκόταν σε άθλια οικονομική κατάσταση εξαιτίας της σπάταλης ζωής του γιου της (το μαύρο πρόβατο της οικογένειας Μαρλ), ώστε να αναλάβει χρέη συνοδού της Άιρις στις κοινωνικές εκδηλώσεις. Το ερώτημα ήταν: συναινούσε η Άιρις στην πρόταση αυτή;

Η Άιρις είχε δηλώσει απολύτως πρόθυμη να συμφωνήσει, καθώς ήταν ευγνώμων που δε χρειαζόταν να καταστρώσει νέα σχέδια. Τη θεία Λουσίλα τη θυμόταν σαν ένα καλοσυνάτο, φιλικό λευκό πρόβατο, με ελάχιστη δική της βούληση.

Επομένως, το ζήτημα είχε τακτοποιηθεί. Ο Τζορτζ Μπάρτον εκδήλωσε μια συγκινητική ικανοποίηση που η αδελφή της συζύγου του θα παρέμενε κοντά του και την αντιμετώπισε με στοργή, σαν μικρότερη αδελφή του. Η κυρία Ντρέικ, παρότι δεν αποτελούσε ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα συντροφιά, αποδείχθηκε ολότελα πειθήνια στις επιθυμίες της Άιρις. Οι σχέσεις μεταξύ των ενοίκων του σπιτιού μπήκαν σε μια σειρά, με φιλικότατο τρόπο.

Είχαν μεσολαβήσει σχεδόν έξι μήνες, όταν η Άιρις προχώρησε στην επίμαχη ανακάλυψη, στη σοφίτα.

Οι χώροι κάτω από τη στέγη του σπιτιού επί της πλατείας Έλβαστον χρησιμοποιούνταν ως αποθήκες για διάφορα έπιπλα, καθώς και για μια σειρά από μπουάλα και βαλίτσες.

Η Άιρις είχε βρεθεί εκεί μια μέρα, μετά την ανεπιτυχή προσπάθεια εντοπισμού ενός πουλόβερ στο οποίο είχε αδυναμία. Ο Τζορτζ την είχε εκλιπαρήσει να μην ντυθεί στα μαύρα για τη Ρόζμαρι, καθώς, όπως της είπε, η ίδια η Ρόζμαρι ανέκαθεν δήλωνε αποστροφή προς την ιδέα αυτή. Αυτό, όπως γνώριζε η Άιρις, ήταν αλήθεια, έτσι συμφώνησε και συνέχισε να φορά τα κανονικά της ρούχα, απόφαση την οποία μάλλον αποδοκίμαζε η Λουσίλα Ντρέικ, που ήταν γυναίκα παλαιών αρχών και της άρεσε να τηρούνται αυτά που περιέγραφε ως «παραδόσεις». Μάλιστα, η ίδια η κυρία Ντρέικ εξακολουθούσε να φοράει μαύρα σε ανάμνηση ενός συζύγου ο οποίος είχε συγχωρεθεί προ εικοσαετίας!

Διάφορα ακρείαστα ρούχα, όπως ήξερε η Άιρις, είχαν αποθηκευτεί σε ένα μπαούλο εκεί πάνω. Βάλθηκε να αναζητά το πουλόβερ της και, στην πορεία, έπεσε πάνω σε διάφορα ξεχασμένα πράγματα, ανάμεσά τους ένα γκριζο πανωφόρι και μια φούστα, κάμποσα καλσόν, ο χιονοδρομικός εξοπλισμός της, καθώς και κάτι παλιά μπανιερά.

Τότε ήταν που εντόπισε και μια παλιά ρόμπα που ανήκε στη Ρόζμαρι και για κάποιον λόγο δεν είχε χαριστεί μαζί με τα υπόλοιπα πράγματα της συγχωρεμένης. Ήταν ένα ρούχο άχαρο, περισσότερο σε ανδρική ρόμπα έφερνε, μεταξωτό, με βούλες και μεγάλες τσέπες.

Η Άιρις το τίναξε, παρατηρώντας πως βρισκόταν σε άριστη κατάσταση. Κατόπιν το δίπλωσε προσεκτικά και το τοποθέτησε ξανά στο μπαούλο. Όπως το απίθωνε, αισθάνθηκε με την παλάμη της κάτι να τσαλακώνεται σε μία από τις τσέπες. Έφερε μεμιάς το χέρι της εκεί και από μέσα τράβηξε ένα κομμάτι χαρτί. Ο γραφικός χαρακτήρας ήταν της Ρόζμαρι. Έστρωσε το τσαλακωμένο χαρτί και το διάβασε.

Λεόπαρδε, λατρεία μου, δεν μπορεί να το εννοείς πραγματικά... Δεν μπορεί... δεν μπορεί... Αφού αγαπιόμαστε! Είναι γραφτό μας να ζήσουμε μαζί! Σίγουρα το ξέρεις, όπως ακριβώς το ξέρω κι εγώ! Δε γίνεται να πούμε απλά ένα αντίο και να συνεχίσουμε τις ζωές μας σαν να μη συνέβη το παραμικρό. Το ξέρεις πως είναι αδύνατο αυτό, λατρεία μου, εντελώς αδύνατο. Εμείς οι δυο είμαστε γραφτό να είμαστε μαζί, παντοτινά. Δεν είμαι καμιά γυναικούλα εγώ... αδιαφορώ για το τι θα πει ο κόσμος. Για μένα σημαντικότερο από καθετί άλλο είναι η αγάπη. Θα φύγουμε μαζί, θα ζήσουμε ευτυχισμένοι... θα σε κάνω ευτυχισμένο. Μου είπες κάποτε πως η ζωή χωρίς εμένα θα ήταν για σένα μια έρημος... το θυμάσαι, Λεόπαρδε, λατρεία μου; Και τώρα μου γράφεις ψυχρά πως όλο αυτό θα ήταν καλύτερα να λήξει... πως αυτό θα ήταν το δίκαιο για μένα. Δίκαιο για μένα; Μα, δεν μπορώ να ζήσω μα-

κριά σου! Στενοχωριέμαι για τον Τζορτζ, ήταν πάντοτε καλός μαζί μου... όμως θα δείξει κατανόηση. Θα θελήσει να μου δώσει την ελευθερία μου. Δεν είναι σωστό να συμβιώνεις με έναν άνθρωπο εφόσον δεν υπάρχει πλέον αμοιβαία αγάπη. Ο θεός μάς προόρισε να ζήσουμε μαζί, λατρεία μου, είμαι βέβαιη γι' αυτό. Θα ευτυχίσουμε αληθινά... όμως πρέπει να δείξουμε θάρρος. Θα μιλήσω εγώ στον Τζορτζ—θέλω να είμαι απόλυτα ειλικρινής απέναντί του—, όχι όμως πριν από τα γενέθλιά μου.

Είμαι σίγουρη πως κάνω το σωστό, Λεόπαρδε, λατρεία μου... και μου είναι αδύνατο να ζήσω χωρίς εσένα... αδύνατο, αδύνατο... ΑΔΥΝΑΤΟ. Πόσο σακλή είμαι που έγγραψα ολόκληρο κατεβατό. Δυο αράδες θα ήταν αρκετές. Απλά «Σε αγαπώ. Δε θα σε αφήσω από την αγκαλιά μου». Αχ, λατρεία μου...

Το γράμμα σταματούσε απότομα σε εκείνο το σημείο.

Η Άιρις είχε απομείνει να στέκει, εμβρόντητη, κοιτάζοντας το χαρτί.

Πόσο ελάχιστα γνώριζε την ίδια της την αδελφή!

Ήταν ολοφάνερο πως η Ρόζμαρι είχε εραστή, του είχε γράψει παθιασμένες ερωτικές επιστολές και φαίνεται πως σχεδίαζε να εγκαταλείψει τον άντρα της και να τον ακολουθήσει.

Οπότε, τι είχε συμβεί; Η Ρόζμαρι δεν ταχυδρόμησε ποτέ εκείνο το γράμμα. Τι είχε στείλει στη θέση του; Ποια ήταν η συμφωνία στην οποία κατέληξε η Ρόζμαρι με αυτόν τον άγνωστο άντρα;

{«Λεόπαρδε»! Μα, πώς οργίαζε η φαντασία των ανθρώπων, όταν ερωτεύονταν... Τι γελοίο! Άκου Λεόπαρδε!}

Ποιος ήταν αυτός ο άντρας; Άραγε, αγαπούσε τη Ρόζμαρι όσο παθιασμένα τον αγαπούσε κι εκείνη; Το δίχως άλλο. Η Ρόζμαρι ήταν απίστευτα αξιαγάπητη. Κι όμως, σύμφωνα με το γράμμα της Ρόζμαρι, εκείνος είχε προτείνει να λήξει η σχέση τους. Αυτό σήμαινε... τι ακριβώς; Κάποια επιφύλαξη; Ήταν φανερό από τη διατύπωση πως εκείνος ισχυρίστηκε ότι μια τέτοια απόφαση θα ήταν για το καλό της Ρόζμαρι. Πως αυτό θα ήταν δίκαιο για την ίδια. Ναι,

όμως κάτι τέτοια δε συνήθιζαν να λένε οι άντρες προκειμένου να μην παραδεχτούν πως είχαν αλλάξει γνώμη; Μήπως, στην πραγματικότητα, η πρόταση εκείνη σήμαινε πως ο άντρας, όποιος κι αν ήταν, είχε κουραστεί από την όλη κατάσταση; Ενδεχομένως για τον ίδιο να μην ήταν παρά ένα επιπόλαιο φλερτ. Ενδεχομένως να μην την αγάπησε ποτέ πραγματικά. Για κάποιον λόγο η Άιρις έμεινε με την εντύπωση πως ο άγνωστος άντρας ήταν απόλυτα αποφασισμένος να δώσει οριστικό τέλος στον δεσμό του με τη Ρόζμαρι...

Η Ρόζμαρι, όμως, είχε άλλη άποψη. Ήταν αποφασισμένη να απηφήσει όποιο κόστος. Ήταν αποφασισμένη να...

Η Άιρις ανατρίχιασε.

Μα, κι εκείνη να μην έχει ιδέα τι συνέβαινε! Να μην έχει υποψιαστεί το παραμικρό! Το θεωρούσε δεδομένο πως η Ρόζμαρι ήταν ευτυχισμένη, ικανοποιημένη από τη ζωή της, πως εκείνη και ο Τζορτζ ήταν απόλυτα ευχαριστημένοι στον γάμο τους. Τυφλή! Το δίκως άλλο η Άιρις πρέπει να ήταν τυφλή για να μην έχει καταλάβει πως συνέβαινε τέτοιο πράγμα στην ίδια της την αδελφή.

Όμως, ποιος ήταν εκείνος ο άντρας;

Ανέτρεξε στο παρελθόν, προσπάθησε να σκεφτεί, να θυμηθεί. Ήταν τόσο πολλοί οι άντρες που τη γυρόφερναν, θαυμαστές της Ρόζμαρι, άντρες που την έβγαζαν έξω, που της τηλεφωνούσαν. Δεν ξεχώριζε κάποιος ανάμεσά τους. Προφανώς, όμως, κάποιος σημαντικός άντρας υπήρχε στη ζωή της, οι υπόλοιποι δεν υπήρχαν παρά μόνο για να θολώνουν τα νερά, για χάρη εκείνου, του ξεχωριστού, αυτού που είχε τόσο ιδιαίτερη σημασία. Η Άιρις συνοφρυώθηκε, μπερδεμένη, καθώς τακτοποιούσε με προσοχή τις αναμνήσεις της.

Δύο ονόματα ξεχώριζαν. Το δίκως άλλο, ναι, οπωσδήποτε, πρέπει να ήταν είτε ο ένας είτε ο άλλος. Μήπως ο Στίβεν Φάραντεϊ; Σίγουρα ο Στίβεν Φάραντεϊ θα ήταν. Μα, τι μπορεί να του είχε βρει η Ρόζμαρι; Ήταν ένας μαγκωμένος, πομπώδης νεαρός... και μάλιστα όχι και τόσο νεαρός. Βέβαια, ο κόσμος έλεγε πως ήταν εξαιρετικός. Ανερχόμενος πολιτικός, ο οποίος προαλειφόταν για υφυ-

πουργική θέση στο προσεχές μέλλον, έχοντας πίσω του την ολόθερμη υποστήριξη μιας ισχυρής πολιτικής οικογένειας. Ένας πιθανός μέλλων πρωθυπουργός! Άραγε, αυτό ήταν που τον έκανε να φαντάζει τόσο γοητευτικός στα μάτια της Ρόζμαρι; Γιατί, ως άντρας, δεν ήταν δυνατόν να την είχε ξετρελάνει, ένα πλάσμα τόσο κρύο και εσωστρεφές, έτσι δεν είναι; Πάντως, ακουγόταν πως η σύζυγός του ήταν τρελά ερωτευμένη μαζί του, πως είχε πάει κόντρα στις ρητά διατυπωμένες επιθυμίες της οικογένειάς της, όταν αποφάσισε να τον παντρευτεί, έναν ασήμαντο, που απλά έτρεφε κάποιες πολιτικές φιλοδοξίες! Και εφόσον είχε βρεθεί μια γυναίκα να αναπτύξει τέτοιο πάθος για εκείνον, τότε δεν αποκλείεται να είχε βρεθεί και δεύτερη. Ναι, σίγουρα ο Στίβεν Φάραντεϊ ήταν.

Κι αυτό γιατί, αν δεν ήταν ο Στίβεν Φάραντεϊ, τότε αναγκαστικά ήταν ο Άντονι Μπράουν.

Και η Άιρις δεν ήθελε να είναι ο Άντονι Μπράουν.

Πράγματι, είχε αποδειχτεί σκλάβος της Ρόζμαρι, πρόθυμος ανά πάσα στιγμή να της κάνει κάθε χατίρι, με το μελαχρινό, γοητευτικό του πρόσωπο να αποτυπώνει μια καλόγνωμη απόγνωση. Όμως, δεν μπορεί, εκείνη η αφοσίωση ήταν υπερβολικά ορατή, υπερβολικά ανοιχτά διατυπωμένα, ώστε να χαρακτηρίζεται από πραγματικό βάθος...

Παράξενος ήταν και ο τρόπος που είχε εξαφανιστεί μετά τον θάνατο της Ρόζμαρι. Ούτε που τον είχαν ξαναδεί από τότε.

Βέβαια, αν το καλοσκεφτόταν κανείς, δεν ήταν και τόσο παράξενο... ήταν άνθρωπος που ταξίδευε πολύ. Συχνά αναφερόταν στην Αργεντινή και στον Καναδά, στην Ουγκάντα και στις Ηνωμένες Πολιτείες. Μάλιστα, η Άιρις είχε την υποψία πως ήταν Αμερικανός ή Καναδός, παρότι η προφορά του δε μαρτυρούσε κάτι τέτοιο. Όχι, τελικά δεν ήταν και τόσο παράξενο που δεν τον είχε ξαναδεί στο διάστημα που μεσολάβησε.

Άλλωστε, με τη Ρόζμαρι ήταν φίλος. Δεν υπήρχε λόγος να συνεχίσει να επισκέπτεται το σπίτι για να δει τους υπολοίπους. Φίλος της Ρόζμαρι ήταν. Όχι, όμως, εραστής της! Η Άιρις δεν ήθελε να

είχε υπάρξει εραστής της Ρόζμαρι. Κάτι τέτοιο θα την πλήγωνε...
θα την πλήγωνε φρικτά...

Κοίταξε πάλι το γράμμα που κρατούσε στο χέρι της. Το τσαλάκωσε. Θα το πετούσε στα σκουπίδια, θα το έκαψε...

Από καθαρό ένστικτο απέφυγε να το κάνει.

Κάποια μέρα ίσως έχει σημασία να εμφανιστεί αυτό το γράμμα...

Έστρωσε το χαρτί με την παλάμη της, το πήρε μαζί της και το κλείδωσε στην μπιζουτιέρα της.

Ίσως είχε σημασία, κάποια μέρα, να αποδειχτεί γιατί είχε αφαιρέσει η Ρόζμαρι την ίδια της τη ζωή.

«Το επόμενο, παρακαλώ!»

Η φαιδρή φράση ήρθε απρόσκλητη στον νου της Άιρις, σχηματίζοντας ένα λοξό χαμόγελο στα χείλη της. Εκείνη η κλασική ερώτηση μαγαζάτορα έμοιαζε να εκφράζει ακριβέστατα τις δικές της, προσεκτικά οργανωμένες νοητικές διαδικασίες.

Ή μήπως αυτό ακριβώς δεν ήταν που επιχειρούσε να κάνει, ανατρέχοντας στο παρελθόν; Είχε καταπιαστεί με την απρόσμενη ανακάλυψη στη σοφίτα. Και τώρα προχωρούσε «στο επόμενο, παρακαλώ!» Αλήθεια, ποιο ήταν το επόμενο στοιχείο;

Αναμφισβήτητα, η ολοένα και πιο παράξενη συμπεριφορά του Τζορτζ. Μια κατάσταση που βρισκόταν σε εξέλιξη εδώ και καιρό. Διάφορες λεπτομέρειες που της είχαν προκαλέσει απορία τώρα αποκτούσαν ξεκάθαρο νόημα μέσα από το πρίσμα εκείνης της αιφνιδιαστικής συζήτησης που είχαν χθες το βράδυ. Σκόρπια σχόλια και πράξεις διεκδικούσαν τη σωστή θέση τους στη ροή των γεγονότων.

Μια άλλη σημαντική παράμετρος ήταν η επανεμφάνιση του Άντονι Μπράουν. Ναι, ίσως αυτή να έπρεπε να έχει σειρά, καθώς είχε καταγραφεί μία εβδομάδα μετά την ανακάλυψη του γράμματος.

Η Άιρις θυμόταν επακριβώς πώς αισθάνθηκε...

Η Ρόζμαρι πέθανε τον Νοέμβριο. Τον επόμενο Μάιο η Άιρις, υπό τη σκέπη της Λουσίλα Ντρέικ, έκανε το ντεμπούτο της ως

νεαρή δεσποινίς στην κοινωνική σκηνή της πόλης. Είχε αρχίσει να συμμετέχει σε γεύματα, τσάγια και χορούς, δίκως, όμως, να διασκεδάζει ιδιαίτερα. Αισθανόταν άνευρη και ανικανοποίητη. Στη διάρκεια μίας μάλλον ανιαρής χοροεσπερίδας, στα τέλη του Ιουνίου, ήταν που άκουσε μια φωνή να λέει πίσω της:

«Η Άιρις Μαρλ είσαι, σωστά;»

Έκανε μεταβολή, αναποκοκκινισμένη, και αντίκρισε το μελαχρινό, απορημένο πρόσωπο του Άντονι... του Τόνι.

«Δε φαντάζομαι να με θυμάσαι, όμως...» είπε εκείνος.

«Μα, και βέβαια σε θυμάμαι. Και βέβαια!»

«Έξοχα! Φοβόμουν πως θα με είχες ξεχάσει. Έχει περάσει τόσος καιρός από την τελευταία φορά που ειδωθήκαμε».

«Το ξέρω. Από το πάρτι γενεθλίων της Ρόζμαρι...»

Δαγκώθηκε. Τα λόγια εκείνα είχαν αναδυθεί εύθυμα, άκριτα, από τα χείλη της. Τώρα το χρώμα στράγγιζε από τα μάγουλά της, αφήνοντάς τα ωχρά, αναιμικά. Τα χείλη της ρίγησαν. Τα μάτια της ξαφνικά γούρλωναν αποκαρδιωμένα.

Ο Άντονι Μπράουν έσπευσε να πει:

«Σου ζητώ χίλιες φορές συγγνώμη. Είμαι απαίσιος που σου το θύμισα».

Η Άιρις ξεροκατάπιε.

«Δεν πειράζει», είπε.

(Από τη βραδιά για το πάρτι γενεθλίων της Ρόζμαρι είχαν να βρεθούν. Από το βράδυ της αυτοκτονίας της. Η Άιρις δεν έπρεπε να σκέφτεται τέτοια πράγματα. Δεν ήθελε να θυμάται!)

Ο Άντονι Μπράουν πήρε πάλι τον λόγο:

«Ζητώ ειλικρινά συγγνώμη. Συγχώρεσέ με, σε παρακαλώ. Θα ήθελες να χορέψουμε;»

Η Άιρις έγνεψε καταφατικά. Παρότι είχε ήδη υποσχεθεί αλλού τον χορό που μόλις άρχιζε, είχε φτάσει στην πίστα στην αγκαλιά του νιώθοντας σαν να πετούσε στα σύννεφα. Εντόπισε τον παρτενέρ της, έναν αναποκοκκινισμένο, ανώριμο νεαρό, ο οποίος έμοιαζε να κολυμπά μέσα στον γιακά του, να την αναζητά τριγύρω. Το εί-

δος του παρτενέρ, σκέφτηκε περιφρονητικά, που οι ντεμπιτάντ ήταν υποχρεωμένες να υφίστανται. Καμία σχέση με αυτόν τον άντρα... τον φίλο της Ρόζμαρι.

Ένωσε κάτι να την περονιάζει. *Φίλος της Ρόζμαρι*. Εκείνο το γράμμα. Μήπως αποδέκτης του ήταν αυτός ο άντρας με τον οποίο χόρευε τώρα; Κάτι στην αιλουροειδή χάρη με την οποία χόρευε προσέδιδε βάση στο ψευδώνυμο *Λέοπαρντ*. Άραγε ο Άντονι και η Ρόζμαρι να ήταν...

«Πού είχες χαθεί τόσον καιρό;» είπε απότομα.

Εκείνος την κράτησε ελαφρώς μπροστά του, καθώς παρατηρούσε το πρόσωπό της. Δε χαμογελούσε πλέον και η φωνή του χρωματιζόταν από ψυχρότητα.

«Ταξίδευα... για δουλειές».

«Μάλιστα». Ανήμπορη να συγκρατήσει τον εαυτό της, συνέχισε: «Και γιατί επέστρεψες;»

Τότε της χαμογέλασε.

«Ίσως... για να δω εσένα, Άιρις Μαρλ», είπε με ανάλαφρη διάθεση.

Ξαφνικά, σφίγγοντάς τη λίγο περισσότερο επάνω του, εκτέλεσε μια παρατεταμένη, τολμηρή περιστροφή ανάμεσα στους άλλους χορευτές, θαυμαστά συγχρονισμένη και καλοζυγισμένη, σε σημείο που η Άιρις αναρωτήθηκε για ποιον λόγο, κυριευμένη από μια αίσθηση σχεδόν απόφιας ευχαρίστησης, κατέληξε να αισθάνεται φόβο.

Από τότε ο Άντονι είχε εξελιχθεί σαφέστατα σε κομμάτι της ζωής της. Τον συναντούσε τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

Τον συναντούσε στο πάρκο, σε διάφορες χοροεσπερίδες, διαπίστωνε πως τον είχαν βάλει να καθίσει δίπλα της στα δείπνα.

Το μοναδικό μέρος στο οποίο δεν ερχόταν ποτέ ήταν το σπίτι επί της πλατείας Έλβαστον. Μεσολάβησε κάποιο διάστημα μέχρι να το συνειδητοποιήσει αυτό η Άιρις, τόσο επιδέξια κατόρθωνε, στο μεταξύ, να αποφεύγει ή να αρνείται τις προσκλήσεις να περάσει από εκεί. Κι όταν τελικά η Άιρις αντιλήφθηκε τι συνέβαινε, άρχισε να απορεί. Μήπως επειδή ο Άντονι και η Ρόζμαρι είχαν...

Τότε, αφήνοντάς την εμβρόντητη, ο Τζορτζ, ο καλόγνωμος, διακριτικός Τζορτζ, της μίλησε για εκείνον.

«Ποιος είναι αυτός ο τύπος, ο Άντονι Μπράουν, με τον οποίο κυκλοφορείς; Τι ξέρεις για το άτομό του;»

Η Άιρις απέμεινε να τον κοιτάζει.

«Τι ξέρω για το άτομό του; Μα, ήταν φίλος της Ρόζμαρι!»

Το πρόσωπο του Τζορτζ συσπάστηκε. Πετάρισε τα βλέφαρά του. Με άνευρη, βαριά φωνή είπε:

«Ναι, βέβαια, ήταν».

«Λυπάμαι πολύ. Δεν έπρεπε να σου το είχα θυμίσει», είπε μετανιωμένη η Άιρις.

Ο Τζορτζ Μπάρτον έγνεψε αρνητικά.

«Όχι, όχι, δε θέλω να την ξεχάσω», είπε καλοσυνάτα. «Ποτέ. Άλλωστε», συνέχισε κάπως αμήχανα, έχοντας αποστρέψει το βλέμμα του, «αυτό ακριβώς σημαίνει το όνομά της. Ρόζμαρι... θύμηση». Την κοίταξε κατάματα. «Δε θέλω να ξεχάσεις την αδελφή σου, Άιρις».

Εκείνη ένωσε να της σκαλώνει η ανάσα.

«Δεν πρόκειται, ποτέ».

Ο Τζορτζ συνέχισε:

«Όμως, κάτι λέγαμε για αυτόν τον νεαρό, τον Άντονι Μπράουν. Η Ρόζμαρι μπορεί να τον συμπαθούσε, όμως δε νομίζω πως τον γνώριζε καλά. Ξέρεις, πρέπει να είσαι προσεκτική, Άιρις. Είσαι μια πολύ πλούσια νέα γυναίκα».

Ένα αίσθημα φλεγόμενου θυμού τη σάρωσε.

«Ο Τόνι... ο Άντονι, δηλαδή... έχει δική του περιουσία, και μάλιστα μεγάλη. Αφού, να φανταστείς, μένει στο Κλάριτζες, όταν βρίσκεται στο Λονδίνο».

Ο Τζορτζ Μπάρτον χαμογέλασε σφιγμένα.

«Αξιοπρεπέστατο ξενοδοχείο... και ακριβό», μουρμούρισε. «Σε κάθε περίπτωση, καλή μου, κανείς δε φαίνεται να γνωρίζει πολλά για τον συγκεκριμένο νεαρό».

«Αμερικανός είναι».

«Ενδεχομένως. Σε αυτή την περίπτωση, είναι παράξενο που

δεν τον στηρίζει περισσότερο η πρεσβεία της χώρας του. Δεν περνάει συχνά από εδώ, σωστά;»

«Όχι. Και δε μου κάνει εντύπωση, αφού έχεις τέτοια απαίσια άποψη για εκείνον!»

Ο Τζορτζ κούνησε το κεφάλι.

«Φαίνεται πως δεν εκφράστηκα σωστά. Τέλος πάντων. Εγώ ήθελα απλά να σε ενημερώσω εγκαίρως. Θα κάνω και μια κουβέντα με τη Λουσίλα.»

«Με τη Λουσίλα!» αναφώνησε η Άιρις περιφρονητικά.

Ανήσυχος, ο Τζορτζ ρώτησε:

«Είναι όλα εντάξει; Θέλω να πω, φροντίζει η Λουσίλα ώστε να έχεις όλες τις ευκαιρίες για εξόδους που θα έπρεπε; Πάρτι... και τα λοιπά;»

«Ναι, βεβαίως, προσπαθεί συνέχεια...»

«Γιατί, ξέρεις, αν έχεις κάποιο παράπονο, αρκεί να το πεις, παιδί μου. Θα μπορούσαμε να βρούμε κάποια άλλη. Κάποια νεότερη, πιο ενημερωμένη. Θέλω να περνάς όμορφα.»

«Όμορφα περνάω, Τζορτζ. Ειλικρινά.»

Με κάπως βαριά φωνή, εκείνος είπε:

«Τότε, όλα εντάξει. Δεν είμαι και πολύ καλός σε αυτού του είδους τις εκδηλώσεις, ποτέ μου δεν ήμουν. Πάντως, φρόντισε να έχεις ό,τι θελήσεις. Δεν υπάρχει λόγος να τσιγκουνευόμαστε τα έξοδα.»

Ο κλασικός Τζορτζ, ευγενικός, αδέξιος, αμήχανος.

Πιστός στην υπόσχεσή του —ή στην απειλή του—, έκανε... μια κουβέντα με την κυρία Ντρέικ σχετικά με τον Άντονι Μπράουν, όμως η μοίρα τα έφερε έτσι ώστε η στιγμή που επέλεξε να είναι ακατάλληλη ώστε να έχει την αμέριστη προσοχή της.

Κι αυτό γιατί η Λουσίλα είχε μόλις λάβει ένα τηλεγράφημα από τον αχαϊρευτο τον γιο της, στον οποίο είχε τεράστια αδυναμία κι εκείνος ήξερε πάρα πολύ καλά πώς να εκμεταλλεύεται την αγάπη της για δικό του, οικονομικό όφελος.

Στείλε αν μπορείς διακόσιες λίρες. Βρίσκομαι σε απόγνωση. Ζήτημα ζωής ή θανάτου. Βίκτορ

«Ο Βίκτορ είναι αξιοπρεπέστατος νέος. Ξέρει πόσο δύσκολα τα φέρνω βόλτα και δεν υπήρχε περίπτωση να στραφεί σε εμένα παρά μόνο ως ύστατη λύση. Ποτέ άλλοτε δεν το έχει κάνει. Φοβάμαι πολύ μήπως στην απελπισία του κάνει καμιά τρέλα».

«Δεν υπάρχει περίπτωση», είπε ο Τζορτζ Μπάρτον ασυγκίνητος.

«Αχ, δεν τον ξέρεις τι φιλότιμο παιδί είναι. Μητέρα του είμαι, είναι φυσικό να ξέρω τι άνθρωπος είναι. Δε θα συγχωρούσα με τίποτα τον εαυτό μου, αν δεν έκανα αυτό που μου ζητάει. Κάπως θα βρω τα χρήματα, αν πουλήσω εκείνες τις μετοχές...»

Ο Τζορτζ αναστέναξε.

«Άκουσε, Λουσίλα. Θα επικοινωνήσω με άνθρωπό μου που βρίσκεται εκεί, να με ενημερώσει. Θα μάθουμε πώς ακριβώς έχει μπλέξει ο Βίκτορ. Όμως η συμβουλή μου είναι να τον αφήσεις να κοιμηθεί έτσι όπως έστρωσε. Δεν πρόκειται να γίνει άνθρωπος μέχρι να το πάρεις απόφαση».

«Είσαι πολύ σκληρός, Τζορτζ. Το καημένο το παιδί... μια ζωή άτυχο...»

Ο Τζορτζ απέφυγε να διατυπώσει την άποψή του επί του θέματος. Άλλωστε, ήταν ανώφελο να προσπαθείς να αλλάξεις γνώμη στις γυναίκες.

Αρκέστηκε να πει:

«Θα μιλήσω με τη Ρουθ αμέσως. Λογικά, ως αύριο θα έχουμε απάντηση».

Η Λουσίλα καλύφθηκε, εν μέρει. Το ποσό των διακοσίων λιρών τελικά περιορίστηκε στις πενήντα λίρες, όμως αυτές η Λουσίλα ήταν αποφασισμένη να τις στείλει στον γιο της.

Η Άιρις ήξερε πως το ποσό το κάλυψε ο ίδιος ο Τζορτζ, λέγοντας στη Λουσίλα πως δήθεν θα αναλάμβανε να πουλήσει τις μετοχές της. Η Άιρις θαύμαζε πολύ τον Τζορτζ για τη γενναιοδωρία του και φρόντισε να του το πει. Η απάντησή του ήταν απλή.

«Γνώμη μου είναι πως σε κάθε οικογένεια υπάρχει κι ένα μαύρο πρόβατο. Πάντοτε κάποιον ακαμάτη θα πρέπει να θρέφουν. Που σημαίνει πως, με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο, κάποιος θα πρέπει να ξηλώνεται για τον Βίκτορ ώσπου να πεθάνει».

«Ίσως, όμως, εσύ δεν έχεις καμία τέτοια υποχρέωση. Δεν είσαι δικός σου συγγενής».

«Η οικογένεια της Ρόζμαρι είναι και δική μου οικογένεια».

«Είσαι χρυσός άνθρωπος, Τζορτζ. Μήπως, όμως, να το αναλάβω εγώ; Κάθε τόσο μου θυμίζεις πως κολυμπάω στο χρήμα».

Της χαμογέλασε πλατιά.

«Δεν μπορείς να κάνεις τίποτα προτού κλείσεις τα είκοσι ένα, δεσποινίς μου. Κι αν είσαι έξυπνη, ούτε τότε θα μπλέξεις. Όμως θα σου δώσω μια συμβουλή. Όταν σου στέλνει κάποιος τηλεγράφημα και σου λέει πως θα δώσει τέλος στη ζωή του, εκτός κι αν του σκάσεις ένα δυο κατοστάρικα, συνήθως θα διαπιστώσεις πως και με ένα εικοσάρικο βολεύεται... Μη σου πω ότι και ένα δεκάρικο εντάξει είναι! Τη μητέρα του δεν μπορείς να την εμποδίσεις να τον χαρτζλικιώσει, όμως μπορείς να μειώσεις το ποσό... να το θυμάσαι αυτό. Και, προφανώς, ο Βίκτορ Ντρέικ δεν υπάρχει καμία περίπτωση να κάνει κάποια τρέλα, αυτό είναι το μόνο βέβαιο! Κάτι τέτοια άτομα, που απειλούν πως θα αυτοκτονήσουν, δεν το κάνουν ποτέ».

Ποτέ; Η Άιρις θυμήθηκε τη Ρόζμαρι. Κι αμέσως μετά απόδιωξε εκείνη τη σκέψη. Ο Τζορτζ, πάλι, δε σκεφτόταν τη Ρόζμαρι. Είχε κατά νου έναν ασυνείδητο, αχρείο νεαρό στο Ρίο ντε Τζανέιρο.

Το θετικό, από την πλευρά της Άιρις, ήταν πως οι μητρικές αγωγίες της Λουσίλα την εμπόδισαν να έχει τον νου της πλήρως στη φιλία της Άιρις με τον Άντονι Μπράουν.

Οπότε, «περνάμε στο επόμενο, μαντάμ». Την αλλαγή στη συμπεριφορά του Τζορτζ! Η Άιρις δεν μπορούσε να το αναβάλει άλλο. Πότε είχε αρχίσει αυτή η μεταστροφή; Και πού οφειλόταν;

Ακόμη και τώρα, καθώς ανέτρεχε στο παρελθόν, η Άιρις δεν μπορούσε να προσδιορίσει επακριβώς τη στιγμή που άρχισε αυτή η αλλαγή. Μετά τον θάνατο της Ρόζμαρι ο Τζορτζ έμοιαζε αφηρη-

μένος, κατά διαστήματα εμφανιζόταν αδρανής ή δύσθυμος. Έμοιαζε να έχει γεράσει, να έχει βαρύνει. Όλα αυτά, βέβαια, ήταν φυσιολογικά. Όμως τότε ακριβώς αυτή η αφηρημάδα του είχε ξεπεράσει τα όρια του φυσιολογικού;

Η αρχή, είχε την αίσθηση η Άιρις, είχε γίνει μετά τη διαφωνία που είχαν για την περίπτωση του Άντονι Μπράουν, τότε ήταν που παρατήρησε πρώτη φορά πως την κοιτούσε με ένα ύφος μπερδεμένο, απορημένο. Στην πορεία, ανέπτυξε τη συνήθεια να επιστρέφει στο σπίτι νωρίς από τη δουλειά και να κλείνεται στο γραφείο του. Εκεί μέσα δε φαινόταν να κάνει το οτιδήποτε. Μάλιστα, η Άιρις είχε μπει στο δωμάτιο κάποια στιγμή και τον βρήκε να κάθεται στο γραφείο του, με το βλέμμα καρφωμένο ευθεία μπροστά. Όταν μπήκε, γύρισε και την κοίταξε με βλέμμα θολό. Συμπεριφερόταν σαν άνθρωπος που βρισκόταν σε κατάσταση σοκ, όμως στην ερώτησή της αν συνέβαινε κάτι απάντησε κοφτά: «Τίποτα».

Καθώς περνούσαν οι μέρες κυκλοφορούσε με το ύφος ανθρώπου φορτωμένου με σκοτούρες, έτσι που ήταν καταφανές ότι κάτι τον προβλημάτιζε.

Κανείς δεν είχε αποδώσει ιδιαίτερη σημασία σε αυτό. Η Άιρις, πάντως, οπωσδήποτε όχι. Βολικά, οι έγνοιες είχαν πάντοτε να κάνουν με τη δουλειά του.

Έπειτα, σε απρόβλεπτες στιγμές και φαινομενικά χωρίς λόγο, άρχιζε να κάνει ερωτήσεις. Τότε ήταν που η Άιρις αποφάσισε πως η συμπεριφορά του ήταν ξεκάθαρα παράξενη.

«Να σου πω, Άιρις, η Ρόζμαρι σου μιλούσε συχνά;»

Η Άιρις απέμεινε να τον κοιτάζει.

«Μα, φυσικά, Τζορτζ. Δηλαδή... δεν ξέρω, να μου μιλούσε για ποιο πράγμα;»

«Να, για τον εαυτό της... τους φίλους της... πώς πήγαιναν τα πράγματα στη ζωή της. Αν ήταν ευτυχισμένη ή όχι. Τέτοια θέματα».

Η Άιρις είχε την υποψία πως καταλάβαινε τι ήταν αυτό που τον προβλημάτιζε. Μάλλον είχε μάθει κάτι για εκείνη την άτυχη ερωτική περιπέτεια της Ρόζμαρι.

«Δε μιλούσε πολύ γι' αυτά», είπε κάπως διστακτικά. «Θέλω να πω... ήταν πάντοτε απασχολημένη... είχε διάφορα να κάνει».

«Κι εσύ ήσουν κοριτσάκι, φυσικά. Ναι, καταλαβαίνω. Απλά, έλεγα μήπως σου είχε πει κάτι».

Την κοιτούσε επίμονα, με ύφος σκύλου που ήλπιζε σε κάποιο αποφάγι.

Η Άιρις δεν ήθελε να πληγωθεί ο Τζορτζ. Ούτως ή άλλως η Ρόζμαρι δεν της είχε εκμυστηρευτεί το παραμικρό. Έγνεψε αρνητικά.

Ο Τζορτζ αναστέναξε.

«Τέλος πάντων, δεν έχει σημασία», είπε με βαριά φωνή.

Μια άλλη φορά τη ρώτησε ξαφνικά ποιες ήταν οι στενότερες φίλες της Ρόζμαρι.

Η Άιρις το σκέφτηκε για λίγο.

«Η Γκλόρια Κινγκ. Η κυρία Άτγουελ... η Μίτζι Άτγουελ. Η Τζιν Ρέιμοντ».

«Δηλαδή, πόσο στενή φιλία είχαν;»

«Τι να σου πω, δεν ξέρω ακριβώς».

«Θέλω να πω, υπάρχει περίπτωση να είχε εκμυστηρευτεί σε αυτές κάτι που την απασχολούσε;»

«Είλικρινά, δεν ξέρω... Δεν το θεωρώ ιδιαίτερα πιθανό... Όταν λες να είχε εκμυστηρευτεί κάτι, τι εννοείς;»

Αμέσως ευχήθηκε να μην είχε κάνει εκείνη την ερώτηση, όμως η απάντηση του Τζορτζ την αιφνιδίασε.

«Ανέφερε μήπως η Ρόζμαρι κάποια στιγμή πως φοβόταν κάποιον;»

«Να φοβόταν ποιον;» απόρησε η Άιρις.

«Εκεί που θέλω να καταλήξω είναι... μήπως η Ρόζμαρι είχε εχθρούς;»

«Να υπήρχε κάποια γυναίκα που δεν τη χώνευε, δηλαδή;»

«Όχι, όχι, δεν εννοώ κάτι τέτοιο. Πραγματικούς εχθρούς. Μήπως υπήρχε κάποιος, απ' ό,τι ξέρεις, δηλαδή, που να... να της την είχε φυλαγμένη;»

Το σαστισμένο ύφος της Άιρις φάνηκε να τον ταραξεί. Αναποκοκκίνισε.

«Ακούγεται γελοίο, το ξέρω. Μελοδραματικό... απλά, είχα την απορία», μουρμούρισε.

Μεσολάβησαν μια δυο μέρες κι ύστερα άρχισε να της κάνει ερωτήσεις σχετικά με τους Φάραντεϊ.

Πόσο συχνά συναντιόταν η Ρόζμαρι με τους Φάραντεϊ;

Η Άιρις δεν ήταν σίγουρη.

«Ειλικρινά, δεν ξέρω, Τζορτζ».

«Μιλούσε ποτέ γι' αυτούς;»

«Όχι, δε νομίζω».

«Τους συνέδεε στενή φιλία;»

«Η Ρόζμαρι ενδιαφερόταν για την πολιτική».

«Ναι. Μετά που γνώρισε τους Φάραντεϊ στην Ελβετία. Παλιότερα, ούτε και που την ένοιαζε καθόλου».

«Σωστά. Νομίζω πως ο Στίβεν Φάραντεϊ ήταν εκείνος που της κίνησε το ενδιαφέρον για την πολιτική. Μάλιστα, της δάνειζε διάφορα φυλλάδια και άλλα έντυπα».

«Και η Σάντρα Φάραντεϊ τι γνώμη είχε για όλα αυτά;» είπε ο Τζορτζ.

«Για ποια;»

«Για το γεγονός ότι ο σύζυγός της δάνειζε φυλλάδια στη Ρόζμαρι».

«Δεν ξέρω», απάντησε η Άιρις αμήχανα.

Με τη σειρά του, ο Τζορτζ σχολίασε: «Είναι μια πολύ εσωστρεφής γυναίκα. Μοιάζει ψυχρή σαν τον πάγο. Όμως ακούγεται πως είναι τρελή και παλαβή για τον Φάραντεϊ. Το είδος της γυναίκας που θα μπορούσε να ενοχληθεί βαθιά από μια φιλία που θα ανέπτυξε ο σύζυγός της με κάποια άλλη».

«Ίσως».

«Η Ρόζμαρι πώς τα πήγαινε με τη σύζυγο του Φάραντεϊ;»

Ζυγίζοντας τα λόγια της προσεκτικά, η Άιρις απάντησε:

«Όχι ιδιαίτερα καλά, νομίζω. Η Ρόζμαρι γελούσε με τη Σάντρα.

Έλεγε πως ήταν από εκείνες τις συζύγους πολιτικών που θύμιζαν βαλσαμωμένα ζώα. Και η αλήθεια είναι πως μοιάζει... κάπως.

Μάλιστα, η Ρόζμαρι έλεγε πως, έτσι και την τρυπούσες με μια βελόνα, από μέσα της θα έτρεχε πριονίδι».

Ο Τζορτζ ρουθούνισε.

«Εξακολουθείς να βρίσκεσαι συχνά με τον Άντονι Μπράουν;» ρώτησε αμέσως μετά.

«Αρκετά συχνά». Η φωνή της Άιρις ακούστηκε ψυχρή, όμως ο Τζορτζ δεν επανέλαβε τις προειδοποιήσεις του. Αντίθετα, φάνηκε να τον ενδιαφέρει το θέμα.

«Έχει περάσει από διάφορες καταστάσεις, έτσι δεν είναι; Πρέπει να έχει ζήσει μια ενδιαφέρουσα ζωή. Αλήθεια, σου μιλάει ποτέ για αυτή;»

«Όχι ιδιαίτερα. Προφανώς είναι πολυταξιδεμένος».

«Για δουλειές, φαντάζομαι».

«Μάλλον».

«Με τι ακριβώς ασχολείται;»

«Δεν ξέρω».

«Κάτι σχετικό με εξοπλιστικά προγράμματα, σωστά;»

«Δεν έχει πει».

«Τέλος πάντων, δε χρειάζεται να του αναφέρεις πως ρωτούσα. Από απλή περιέργεια, δηλαδή. Το φθινόπωρο που μας πέρασε κυκλοφορούσε συχνά με τον Ντιούσμερι, τον διευθύνοντα σύμβουλο της Γιουνάιτεντ Αρμς... Και η Ρόζμαρι βλεπόταν αρκετά συχνά με τον Άντονι Μπράουν, καλά δε θυμάμαι;»

«Ναι... ναι, βλέπονταν».

«Δεν τον γνώριζε, όμως, από παλιά... ήταν, ας πούμε, ένας απλός γνωστός, ναι; Τη συνόδευε σε χοροεσπερίδες, έτσι δεν είναι;»

«Ναι».

«Μου έκανε εντύπωση, ξέρεις, που θέλησε να τον προσκαλέσει στο πάρτι για τα γενέθλιά της. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι τον γνώριζε τόσο καλά».

«Είναι πολύ καλός χορευτής...» είπε με σιγανή φωνή η Άιρις.

«Ναι... ναι, βέβαια...»

*«Οι περισσότεροι επιτυχημένοι άνθρωποι είναι δυστυχείς.
Γι' αυτό, άλλωστε, και είναι επιτυχημένοι... αισθάνονται την ανάγκη
να καθησυχάζουν την ανασφάλεια που αισθάνονται για τον εαυτό τους
επιτυγχάνοντας κάτι που θα προκαλέσει το ενδιαφέρον της κοινωνίας.»*

Μία όμορφη κληρονόμος δηλητηριάζεται θανάσιμα σε ένα εστιατόριο στο Γουέστ Εντ του Λονδίνου. Έξι άνθρωποι συγκεντρώνονται για να δειπνήσουν γύρω από ένα τραπέζι επτά ατόμων. Στην άδεια θέση είναι τοποθετημένο ένα κλαδάκι δεντρολίβανο, στη μνήμη της Ρόζμαρι Μπάρτον, που πέθανε σε αυτό το τραπέζι ακριβώς έναν χρόνο πριν. Κανένας από όσους ήταν παρόντες εκείνη τη μοιραία νύχτα δε θα ξεχνούσε ποτέ το παραμορφωμένο από τον πόνο και τον τρόμο πρόσωπό της, ούτε και όσα γνώριζε για την εκπληκτική ζωή της. Η Ρόζμαρι πάντα δημιουργούσε έντονες αναμνήσεις. Είχε την ικανότητα να εγείρει έντονα πάθη σχεδόν σε όλους όσους συναντούσε. Και, σε μια συγκεκριμένη περίπτωση, αυτό το πάθος ήταν τόσο δυνατό, που τη σκότωσε...

2 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 24143